Elinvoimakeskus

PIRKANMAAN MAARAKENNUSPÄIVÄ 20.1.2026

Valtatien 9 parantaminen yhteysvälillä Tampere-Orivesi

Tero Haarajärvi ja Jarkko Peurala

Sisä-Suomen elinvoimakeskus

Uudet elinvoimakeskukset

Uudenmaan elinvoimakeskus
Uusimaa
● Helsinki

Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Varsinais-Suomi, Satakunta ja Ahvenanmaa
● Turku ● Pori

Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus
Etelä-Karjala, Kymenlaakso ja Päijät-Häme
● Kouvola ● Lahti ● Lappeenranta

Sisä-Suomen elinvoimakeskus
Pirkanmaa ja Kanta-Häme
● Tampere ● Hämeenlinna

Keski-Suomen elinvoimakeskus
Keski-Suomi
● Jyväskylä

Itä-Suomen elinvoimakeskus
Etelä-Savo, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo
● Kuopio ● Joensuu ● Mikkeli

Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus
Etelä-Pohjanmaa
● Seinäjoki

Pohjanmaan elinvoimakeskus
Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa
● Vaasa ● Kokkola

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu
● Oulu ● Kajaani

Lapin elinvoimakeskus
Lappi
● Rovaniemi

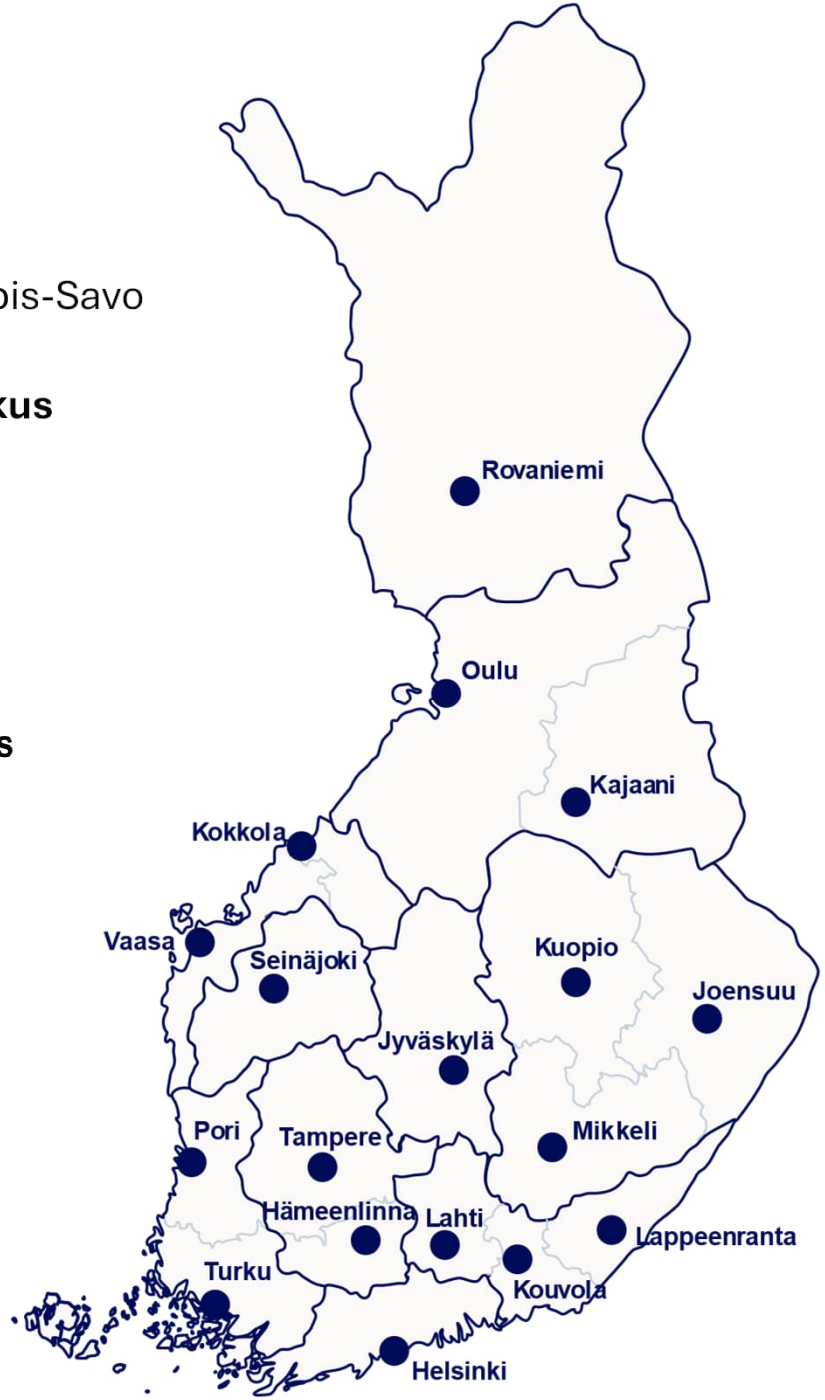

Sisä-Suomen elinvoimakeskus

Kolme osastoa: Elinkeinot ja osaaminen, Liikenne ja Maaseutu ja ympäristö

Yhteensä noin 200 asiantuntijaa, joista liikenneosastolla noin 75

Elinvoimakeskus

Valtatien 9 parantaminen välillä Alasjärvi-Käpykangas

18.1.2026

elinvoimakeskus.fi

Elinvoimakeskus

Hankkeen sisältö

Hankkeessa valtatie 9 parannetaan nelikaistaiseksi moottoritieksi osuudella Alasjärvi-Suinula ja nelikaistaiseksi keskikaiteelliseksi valtatieksi osuudella Suinula-Käpykangas, Uutta nelikaistaista tieosuutta saadaan yhteensä noin 14 km

Hankkeessa rakennetaan kaksi uutta eritasoliittymää (Tasanne ja Suinula) ja kahta nykyistä eritasoliittymää (Aitovuori ja Tarastenjärvi) parannetaan

Hanke sisältää yhteensä 28 siltaa, joista kaksi on vihersiltaa

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 134,7 M€, josta Tampereen kaupungin osuus on 15,3 M€ ja Kangasalan 4,3 M€. Tampereen kaupungin osuus muodostuu pääosin Tasanteen eritasoliittymäjärjestelyistä

Hankkeen hyöty-kustannussuhde on 1,8

Yleiskartta Tampereen tieosuudesta

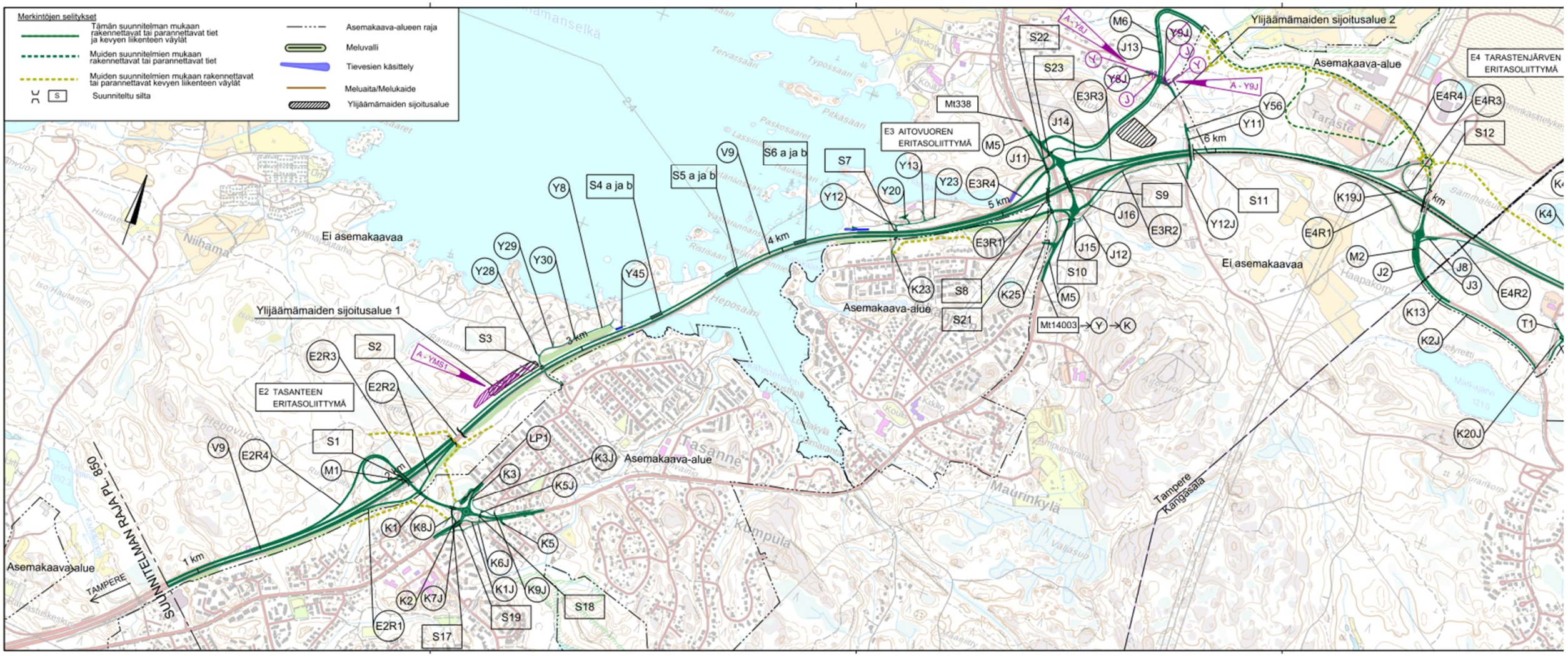

Yleiskartta Kangasalan tieosuudesta

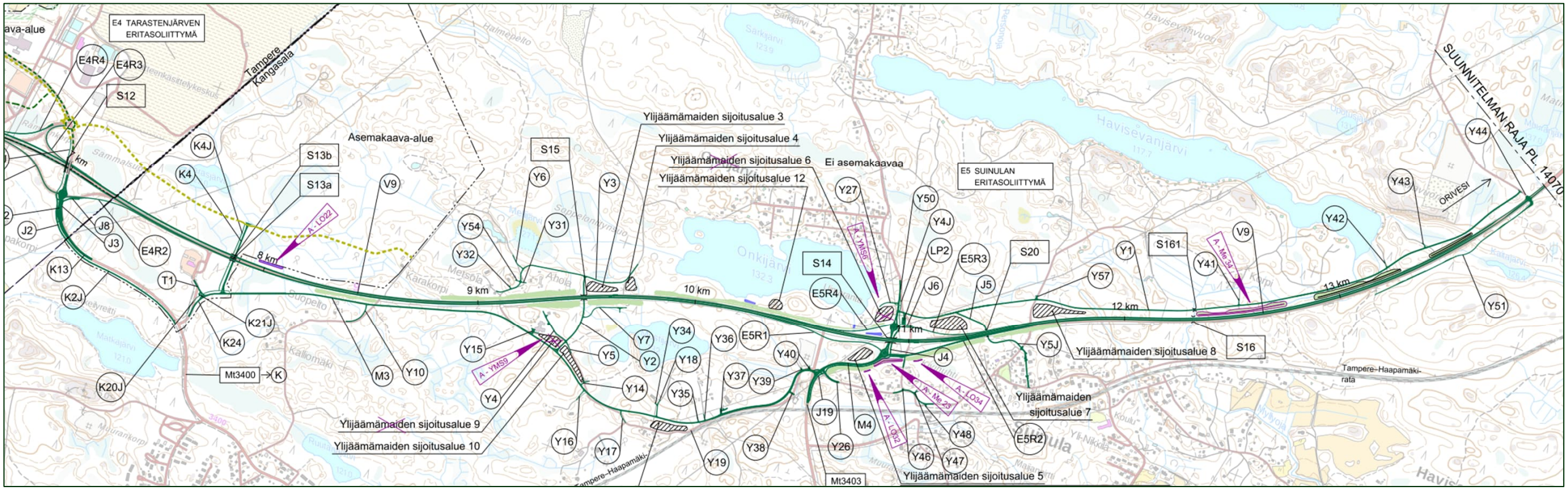

Elinvoimakeskus

Tasanteen eritasoliittymä

Tarvittavat asemakaavamuutokset tehty kuten myös muualla tiesuunnitelma-alueella

Katusuunnitelmat tekeillä

Eritasoliittymän läheisyyteen sijoittuu ekosilta, jonne sijoittuu myös Niihamasta tuleva virkistysyhteys

Liito-oravia koskeva poikkeamislupa voimassa vuoden 2026 loppuun saakka

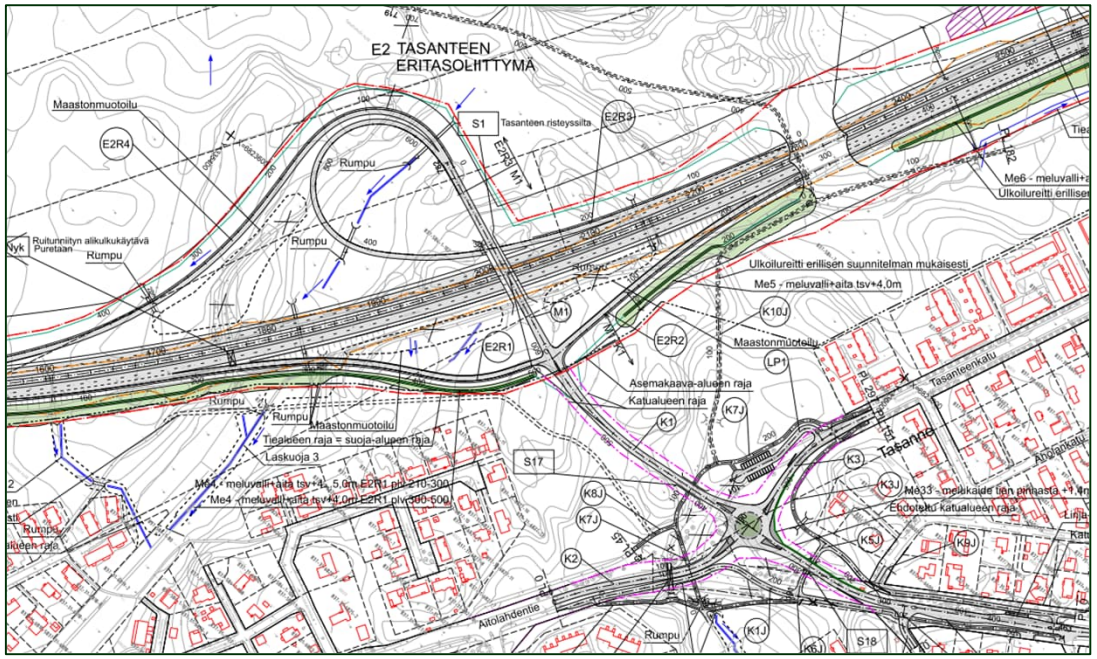

E2 Tasanteen eritasoliittymä

Elinvoimakeskus

Olkahistenlahden sillat

Uusia siltoja koskevat vesilain mukaiset lupahakemukset ovat valmiit ja ne tarkoitus toimittaa eteenpäin lähiaikoina

Nykyisissä silloissa käynnissä alkalikiviainesreaktio, jonka etenemisnopeudesta ei ole tarkkaa tietoa

Nykyisten siltojen korjaaminen ei ole mahdollista ennen uusien siltojen valmistumista

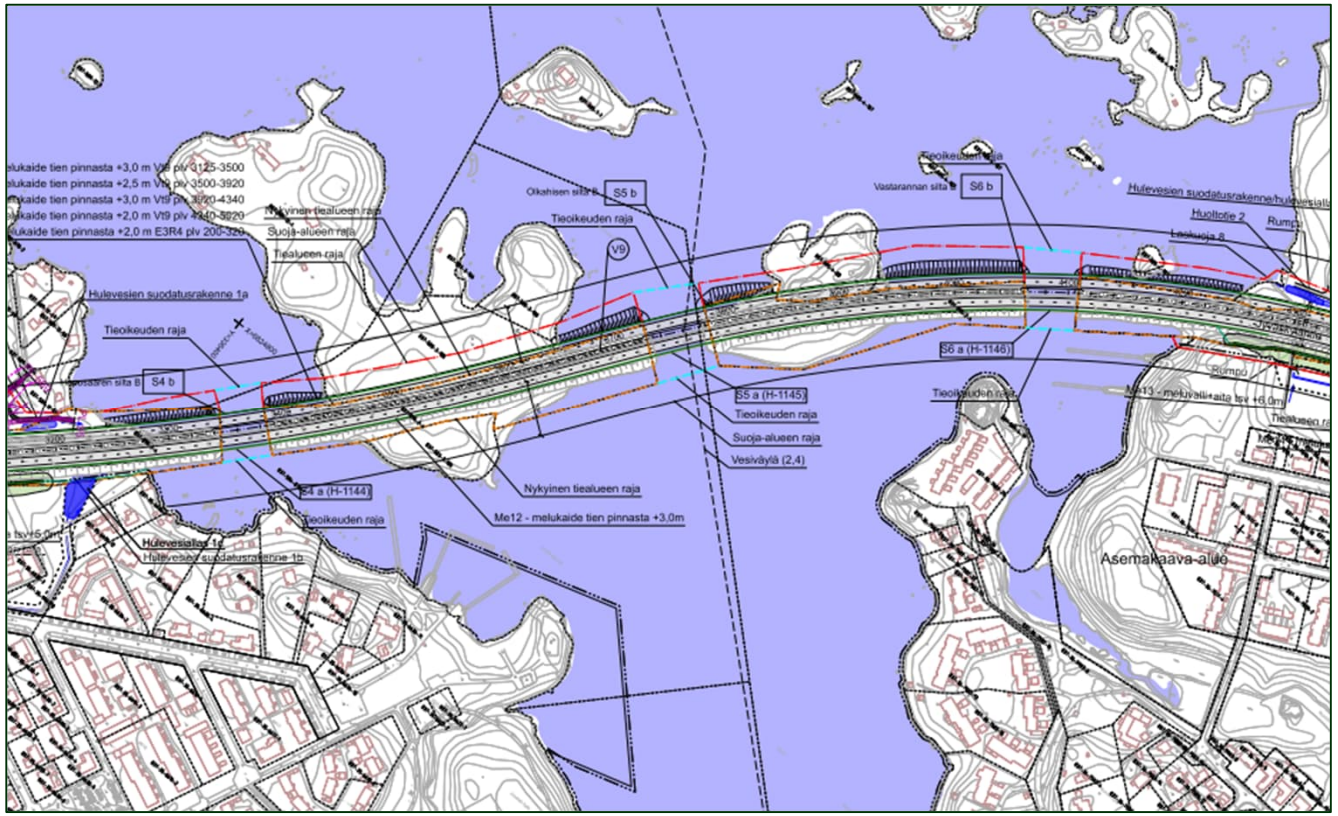

Näsijärvi, Tasanne

Elinvoimakeskus

Aitovuoren eritasoliittymä

Eritasoliittymässä ja sen lähistöltä Tarastenjärveä kohti lähtevässä maantiessä M6 varauduttu Aitolahden taajaman ohittavan tieyhteyden rakentamiseen

Elinvoimakeskus ja Tampereen kaupunki tulevat kuitenkin todennäköisesti laatimaan ennen rakennustöiden käynnistymistä tiesuunnitelmamuutoksen, jossa tieyhteys M6 linjataan Tarastejärveltä suoraan maantiehen 338 (Kaitavedentie)

Aitolahdentie muuttuu kaduksi eritasoliittymästä Tasanteen suuntaan rakennustöiden valmistuttua

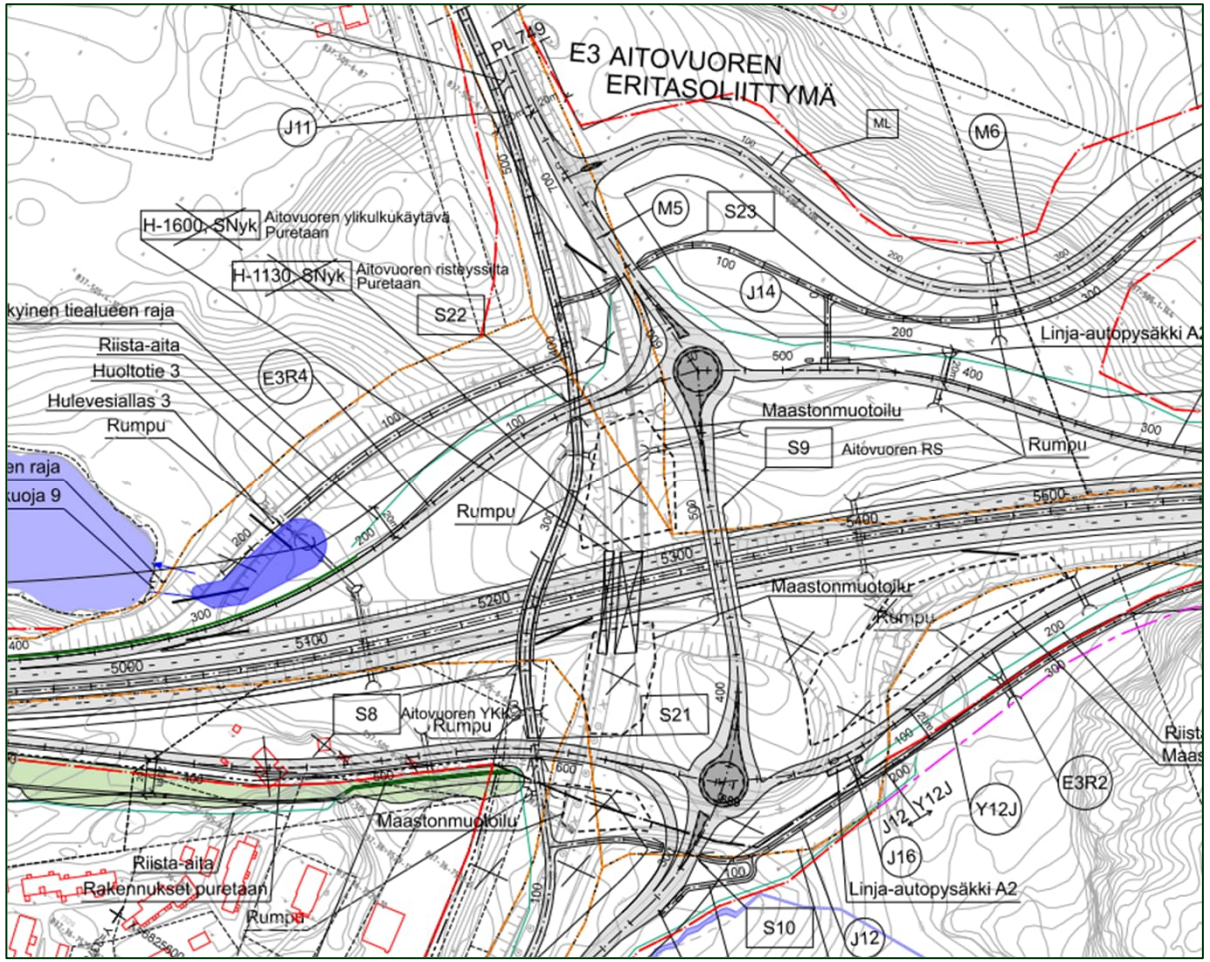

E3 Aitovuoren eritasoliittymä

E4 Tarastenjärven eritasoliittymä

E5 Suinulan eritasoliittymä

Elinvoimakeskus

Hankkeen toteutusvalmius

Eduskunta päätti hankkeen käynnistämisestä täysistunnossa 19.12.2025. Hankkeen tilausvaltuuden suuruudeksi valtion osalta päätettiin 109 M€, josta vuodelle 2026 osoitettiin 22 M€.

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyi tiesuunnitelman 12.11.2025. Hyväksymispäätöksestä on tehty kaksi valitusta hallinto-oikeuteen.

Suunnitelmien puolesta toteuttamisvalmius on erittäin hyvä. Rakennusurakan kilpailuttamista varten on laadittu tiesuunnitelman täydennysosio ja lisäpohjatutkimuksia.

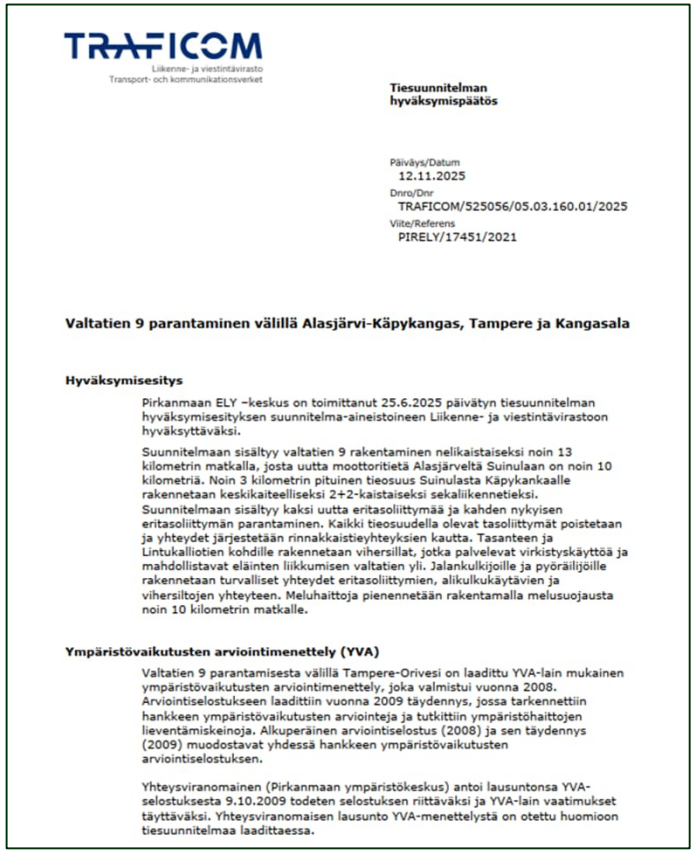

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

Tiesuunnitelman hyväksymispäätös

Päiväys/Datum
12.11.2025
Dnro/Dnr
TRAFICOM/525056/05.03.160.01/2025
Viite/Referens
PIRELY/17451/2021

Valtatien 9 parantaminen välillä Alasjärvi-Käpykangas, Tampere ja Kangasala

Hyväksymisesitys

Pirkanmaan ELY –keskus on toimittanut 25.6.2025 päivätyn tiesuunnitelman hyväksymisesityksen suunnitelma-aineistoineen Liikenne- ja viestintävirastoon hyväksyttäväksi.

Suunnitelmaan sisältyy valtatien 9 rakentaminen nelikaistaiseksi noin 13 kilometrin matkalla, josta uutta moottoritietä Alasjärveltä Suinulaan on noin 10 kilometriä. Noin 3 kilometrin pituinen tieosuus Suinulasta Käpykankaalle rakennetaan keskikaiteelliseksi 2+2-kaistaiseksi sekaliikennetieksi. Suunnitelmaan sisältyy kaksi uutta eritasoliittymää ja kahden nykyisen eritasoliittymän parantaminen. Kaikki tieosuudella olevat tasoliittymät poistetaan ja yhteydet järjestetään rinnakkaistieyhteyksien kautta. Tasanteen ja Lintukalliotien kohdille rakennetaan vihersillat, jotka palvelevat virkistyskäyttöä ja mahdollistavat eläinten liikkumisen valtatien yli. Jalankulkijoille ja pyöräilijöille rakennetaan turvalliset yhteydet eritasoliittymien, alikulkukäytävien ja vihersiltojen yhteyteen. Meluhaittoja pienennetään rakentamalla melusuojausta noin 10 kilometrin matkalle.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

Valtatien 9 parantamisesta välillä Tampere-Orivesi on laadittu YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely, joka valmistui vuonna 2008. Arviointiselostukseen laadittiin vuonna 2009 täydennys, jossa tarkennettiin hankkeen ympäristövaikutusten arviointeja ja tutkittiin ympäristöhaittojen lieventämiskeinoja. Alkuperäinen arviointiselostus (2008) ja sen täydennys (2009) muodostavat yhdessä hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen.

Yhteysviranomainen (Pirkanmaan ympäristökeskus) antoi lausuntonsa YVA-selostuksesta 9.10.2009 todeten selostuksen riittäväksi ja YVA-lain vaatimukset täyttäväksi. Yhteysviranomaisen lausunto YVA-menettelystä on otettu huomioon tiesuunnitelmaa laadittaessa.

Elinvoimakeskus

Hankkeen aikataulu

Väylävirasto vastaa hankkeen rakennuttamisesta. Rakennuttamisen aikataulu ei ole vielä selvillä, mutta arvio on, että urakoitsija saadaan valittua siten, että kehitysvaihe käynnistyy syksyllä ja varsinaiset rakennustyöt vuonna 2027.

Todennäköisin urakkamalli on STk eli allianssi-tyyppisen kehittämisvaiheen sisältävä suunnittele ja toteuta urakkamalli. Hankkeen rakentamissuunnitelma laaditaan kehittämisvaiheen aikana.

Maantietoimitus käynnistetään lähiaikoina ja tiealueen haltuunoton jälkeen esimerkiksi puuston poisto on mahdollista.

Hanke valmistunee pääosin vuoteen 2030 mennessä.

Kiitos mielenkiinnosta!

Yhteystiedot

Tero Haarajärvi

tero.haarajarvi@elinvoimakeskus.fi

Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskus

Valtatien 9 parantaminen välillä Käpykangas - Orivesi

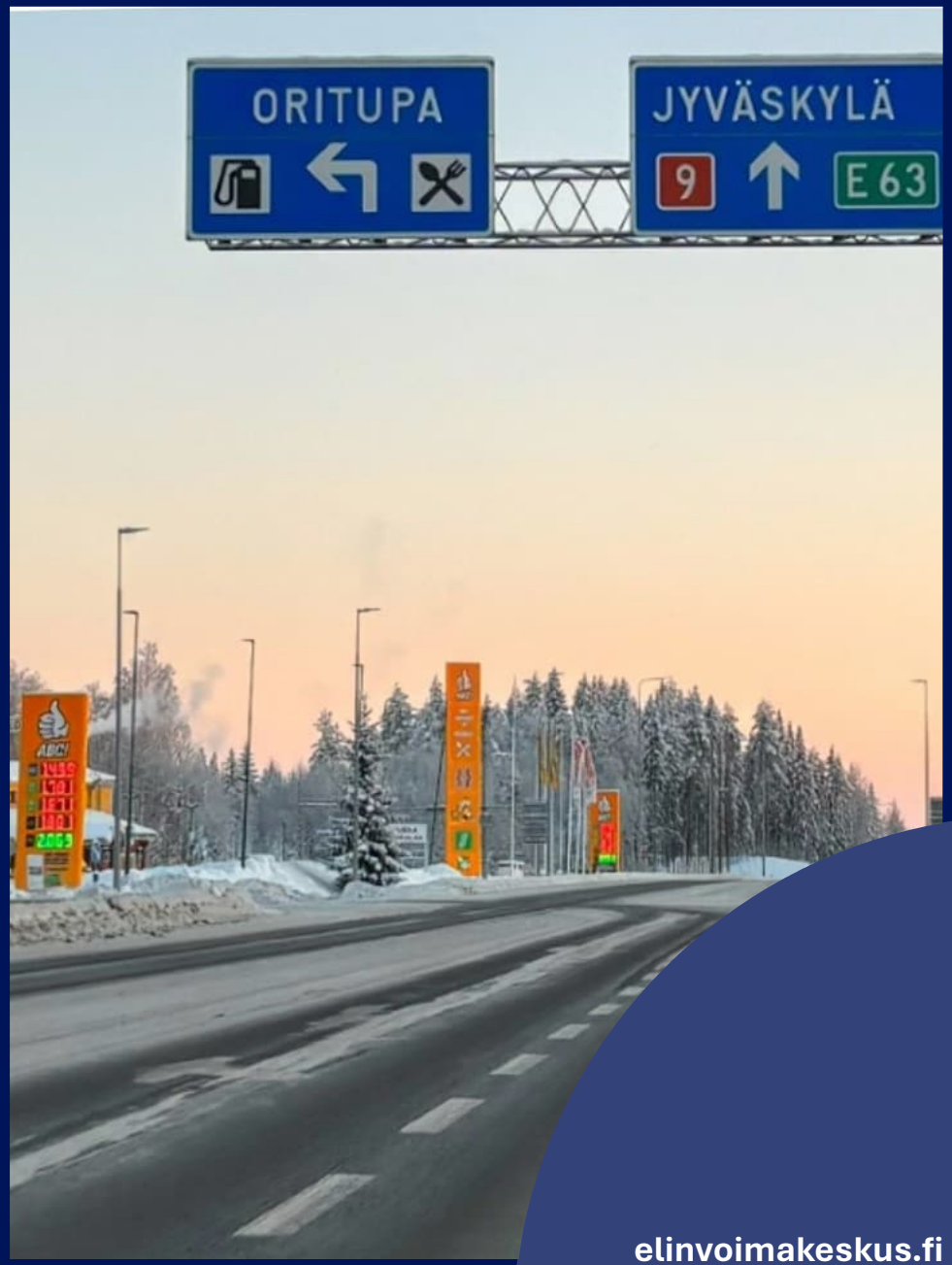

20.1.2026

elinvoimakeskus.fi

Valtatien 9 parantaminen välillä Käpykangas – Orivesi TS

Materiaalin sisältö

Sisältö

1. Valtatien nykytila
2. Liikenneturvallisuus
3. Tiejakson haasteet
4. Tavoitteet suunnittelulle
5. Tiesuunnitelmaratkaisu
6. Vaikutukset

Valtatie 9 on suunniteltu Käpykankaan ja Oriveden välillä 2+2-kaistaiseksi moottoriliikennetieksi. Luonnoskuva Oriveden länsipuolelta.

Valtatie 9 välillä Käpykangas - Orivesi

Elinvoimakeskus

Nykytila | **Liikenneturvallisuus** | **Yhteysvälin haasteet**

Valtatien 9 (E63) merkitys Suomen päätieverkon osana on hyvin keskeinen. Tampereen ja Jyväskylän välinen tieosuus on luokiteltu I-luokan pääväyläksi Liikenne- ja viestintäministeriön pääväyläasetuksessa (933/2018). Lisäksi valtatie 9 kuuluu Eurooppateiden TEN-T-verkkoon. Valtatie 9 muodostaa yhden Suomen tärkeimmistä itä-länsisuuntaisista pitkämatkaisten kuljetusten käytävistä ja suunnittelualue on osa tiejaksoa välillä Turku – Kuopio – Joensuu – Niirala.

Valtatien 9 liikenteessä korostuu seudullinen työmatkaliikenne ja pitkämatkainen liikenne. Valtatien 9 vuorokausiliikennemäärä (KVL 2021) suunnittelualueella on 10 000 – 11 000 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskasta liikennettä on noin 10 %. Oriveden eritasoliittymän itäpuolella liikennemäärä putoaa noin 6500 ajoneuvoon, josta raskaan liikenteen osuus on noin 12 %.

Valtatien 9 nopeusrajoitus Tampereen ja Oriveden välillä on pääosin joko 80 km/h tai 100 km/h. Poikkeuskohtana on Suinulan liittymän itäpuolinen osa, jossa nopeusrajoitus on pistemäisesti 70 km/h. Tiejaksolla on ollut käytössä vaihtuvat nopeusrajoitukset, mutta ne on poistettu käytöstä toimivuusongelmien takia. Tiejaksolla ei ole automaattista kameravalvontaa.

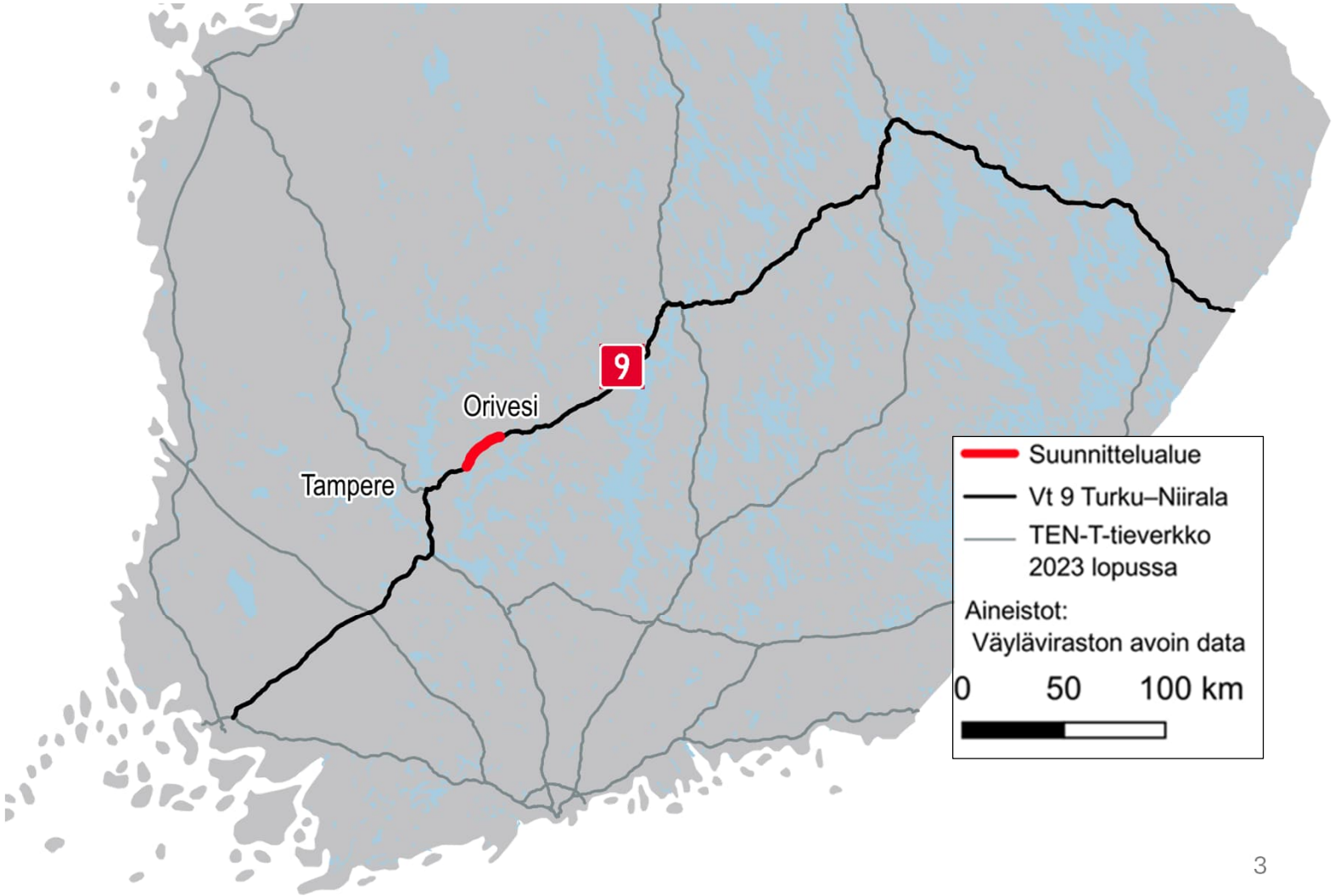

Valtatie 9 välillä Käpykangas - Orivesi

Elinvoimakeskus

Nykytila | **Liikenneturvallisuus** | **Yhteysvälin haasteet**

Tieosuudella on tapahtunut useita vakavia kohtaamis- ja yksittäisonnettomuuksia. Käpykankaan liittymän ja Oriveden eritasoliittymän välillä on vuosina 2018 – 2022 tapahtunut yhteensä 59 poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta, joista henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia oli 19 kappaletta ja kuolemaan johtaneita onnettomuuksia 5 kappaletta. Onnettomuuksissa loukkaantui yhteensä 24 henkilöä ja kuoli 5 henkilöä. Suunnittelualueella tapahtuneista kuolemaan johtaneista onnettomuuksista neljä on ollut kohtaamisonnettomuuksia (kohtaaminen suoralla) ja yksi kääntymisonnettomuus (peräänajo käännyttäessä).

Valtatie 9 välillä Käpykangas - Orivesi

Elinvoimakeskus

Nykytila → **Liikenneturvallisuus** → **Yhteysvälin haasteet**

Turvallisuuspuutteet

- Suunnittelualueen liittymät ovat nykytilassa tasoliittymiä, jotka aiheuttavat sekä turvallisuus- että sujuvuusongelmia. Isompien maantieliittymien lisäksi suunnittelualueella on joitain yksityistieliittymiä.
- Tiejakson ohitusmahdollisuudet ohituskaistojen ulkopuolisilla alueilla ovat vähäiset.

Sujuvuuspuutteet

- Suunnittelualueen 2-kaistaisella osuudella tien välityskyky on huono. Tämä johtaa liikenteen jonoutumiseen ja häiriöherkkyyteen erityisesti arkisin, jolloin raskasta liikennettä on runsaasti.
- Suunnitteluosuus Käpykangas – Orivesi on jäänyt monin paikoin ajastaan jälkeen, eikä vastaa nykystandardeihin.

Ympäristö ja elinolot

- Valtatie aiheuttaa estevaikutusta paikalliselle liikkumiselle ja alueen eläimistölle katkaisten tai rajoittaen luontaisia ekologisia yhteyksiä.
- Liikenne aiheuttaa ympäristöhaittoja, erityisesti melua ja päästöjä.

Muut tienkäyttäjät

- Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden liikkuminen valtatiellä 9 on vaarallista, sillä valtatien varressa ei ole erillistä väylään jalankulkijoille ja pyöräilijöille.
- Valtatien suunnittelujaksolla ei ole rinnakkaistietä, jolloin valtatiellä kulkeva hidas liikenne aiheuttaa ongelmia valtatien muulle liikenteelle.

Tiesuunnitelmaratkaisusta

Elinvoimakeskus

Tavoitteet ja ratkaisut → **Vaikutukset** → **Yhteenveto**

- Parannetaan pitkämatkaisen tavara- ja henkilöliikenteen sujuvuutta, ennustettavuutta ja matka-aikaa
- Parannetaan jakson työ- ja asiointimatkojen matka-aikaa, sujuvuutta ja ennustettavuutta
- Liikennekuolemien määrä vähenee 50 % ja henkilövahinkoon johtavien onnettomuuksien määrä vähenee 50 % nykytilanteen tasosta
- Valtioneuvoston periaatepäätöksen 993/1992 mukaiset melun ohjearvot eivät ylity hankkeen vaikutusalueen asuin- ja vapaa-ajankiinteistöillä eikä virkistys- ja luonnonsuojelualueilla (55 dB /45 dB)
- Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen sekä liikenteen aiheuttamat päästöt vähenevät

Liikenteellisten tavoitteiden huomiointi suunnittelussa

- Valtatie 9 on **jatkuva keskikaiteellinen 4-kaistainen moottoriliikennetie**, joka mahdollistaa **ympärivuotisen 100 km/h nopeustason.** Rakenteellisesti toisistaan erotetut ajosuunnat minivoivat riskin kohtaamisonnettomuuksiin.
- Suunnittelualueen **kaikki liittymät ovat eritasoliittymiä**, eikä yhteysvälillä sallita tasoliittymiä. Ratkaisut parantavat liikenteen sujuvuutta sekä vähentävät risteysonnettomuuksien riskiä.
- Uudet ja parannettavat rinnakkaistieyhteydet ohjaavat **hitaan ja suojaamattoman liikenteen niille paremmin soveltuville väylille.** Rinnakkaisyhteyksiä voidaan hyödyntää myös liikenteen poikkeustilanteissa.

Ympäristön ja elinolojen tavoitteiden huomiointi suunnittelussa

- Osana tiesuunnitelmia on toteutettu melumallinnuksia, joiden avulla on suunniteltu **tarvittavat meluratkaisut liikenteen melun haitankokijoiden vähentämiseksi.**
- **Luonnon monimuotoisuutta** ylläpidetään esimerkiksi siltarakentein, joiden kautta muun muassa riistaeläimet voivat liikkua tien puolelta toiselle turvallisesti, liikenteestä eroteltuna.

Tiesuunnitelmaratkaisusta

Elinvoimakeskus

Tavoitteet ja ratkaisut → Vaikutukset → Yhteenveto

Suunnitelmaratkaisussa valtatie 9 muutetaan keskikaiteelliseksi nelikaistatieksi. Luonnoskuva Yliskylän liepeiltä.

Suunnittelualueelle rakennetaan kolme uutta eritasoliittymää; Säynäjärvelle, Yliskylään ja Orituvalle. Luonnoskuva Orituvan eritasoliittymästä.

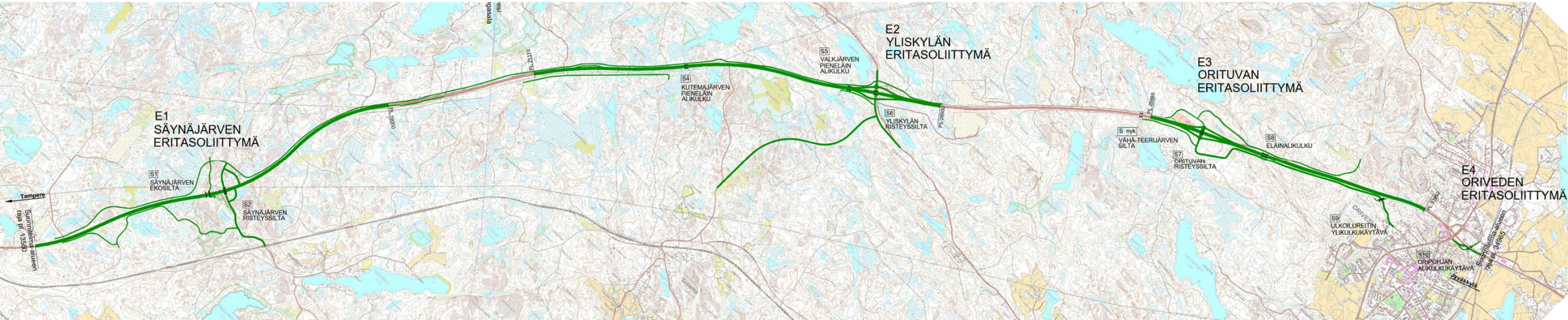

Rinnakkaistien tiesuunnitelmaratkaisusta

Elinvoimakeskus

Tavoitteet ja ratkaisut → Vaikutukset → Yhteenveto

Valtatie 9 Käpykangas – Orivesi yhteysvälin rinnakkaistieratkaisussa on hyödynnetty suurilta osin nykyistä tieverkkoa, erityisesti yhdysteitä 14207 ja 14208 Suinulan ja Siitaman välillä, yhdystietä 3241 valtatieltä 9 Yliskylään sekä kantatietä 52 Yliskylästä Orivedelle. Suunnittelualueen jalankulkijat ja pyöräilijät sekä hidas liikenne ohjataan käyttämään parannettua rinnakkaistieverkkoa. Rinnakkaistieverkko sijaitsee kokonaisuudessaan valtatien 9 itäpuolella.

Yhdysteiden 14207 ja 14208 parantaminen on osa omaa tiesuunnitelmaa, jota tehdään valtatien 9 Käpykangas – Orivesi tiesuunnitelman rinnalla. Rinnakkaisteiden parantamisen kustannusarvio on 7,0 miljoonaa euroa vuoden 2025 kustannustasolla (MAKU 145, 2020 = 100).

Yhdysteitä 14207 ja 14208 Suinulan ja Siitaman välillä parannetaan niin että ne täyttävät rinnakkaisteille asetetut kriteerit.

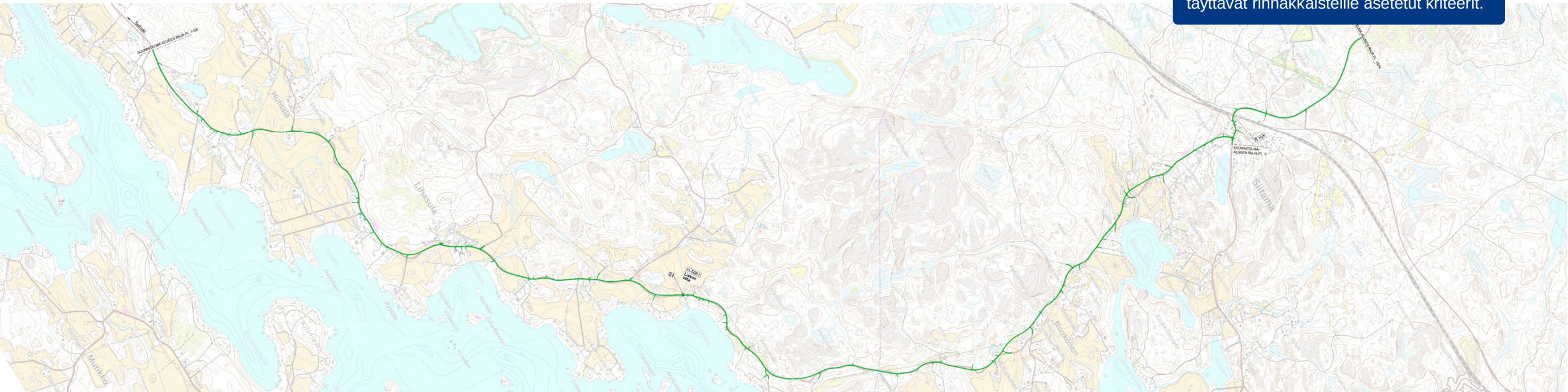

Tiesuunnitelmaratkaisusta

Elinvoimakeskus

Tavoitteet ja ratkaisut → **Vaikutukset** → Yhteenveto

Liikenneturvallisuus

- Henkilöonnettomuuksien määrä vähenee laskennallisesti noin 25 % ja tieliikenteen uhrien määrä yli 50% nykytilaan nähden.
- Liikenneturvallisuuden vaikutukset tuovat 30 vuoden pitoajalla tarkasteltuna noin 20 miljoonan euron hyödyt yhteiskunnalle.

Matka-aika

- Matka-aika yhteysvälillä vähenee sekä henkilöautoilla että raskailla ajoneuvoilla noin 90 sekuntia (n. 10% kokonaisajasta).
- Moottoriliikennetie parantaa valtatien palvelutasoa merkittävästi.

Liittymäjärjestelyt

- Kaikki nykyiset tasoliittymät suunnittelualueella poistetaan.
- Suunnittelualueelle rakennetaan kolme uutta eritasoliittymää (Säynäjärvi, Yliskylä ja Oritupa), jonka lisäksi Oriveden eritasoliittymää parannetaan yhden rampin osalta (Jyväskylän suunta)

Rinnakkaisyhteydet

- Osana tiesuunnitelmaa esitetyt rinnakkaisyhteydet parantavat sekä liikenteen sujuvuutta että liikenneturvallisuutta.
- Mahdollisissa liikenteen häiriötilanteissa liikenne voidaan ohjata moottoriliikennetieltä rinnakkaisyhteyksien kautta eteenpäin.

Melu

- Tiesuunnitelmassa esitetään yhteensä 17 meluntorjunta-rakenteen toteuttamista, jotka parantavat melutilannetta miltei jokaisen haitankokijan osalta.
- Meluntorjuntaratkaisuilla saadaan parannettua Harjunvuori-Viitapohjan Natura2000-alueen melutilannetta.

Ympäristö

- Valtatien 9 parantamisella ei ole luontoselvitysten perusteella haitallisia vaikutuksia suunnittelualueen läheisyyden eläimistölle.
- Tiesuunnitelmassa esitetään neljää siltaratkaisua, joilla mahdollistetaan eläinten yli- tai alikulku siitä huolimatta, että suunnittelualueella toteutetaan koko alueen kattava riista-aita.

Maankäyttö

- Hanke toteutetaan kokonaan jo olemassa olevaan maastokäytävään, parantaen valtatien suunnitteluosuutta nykyisellä paikallaan.
- Tiesuunnitelman ratkaisut vastaavat alueen maankäytön ja kaavoituksen suunnitelmia.

Tiesuunnitelmaratkaisusta

Elinvoimakeskus

Tavoitteet ja ratkaisut → **Vaikutukset** → **Yhteenveto**

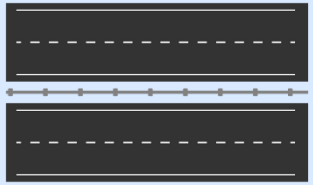

n. 15 km
uutta
nelikaistatietä

kolme
uutta
eritasoliittymää

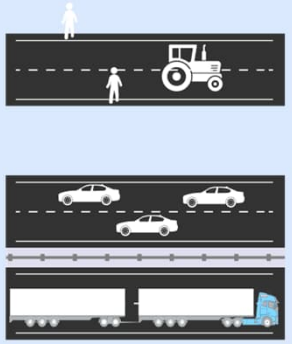

kattavat
yksityis- ja
rinnakkaistiet

91,2

+ 7,0 M€ rinnakkaistieverkkoon

Hankkeen kustannusarvio M€
(MAKU 145, 2020 = 100)

0,57

Hankkeen
hyöty-kustannussuhde
(sisältää rinnakkaistien kustannuksen)

58%

Liikenneonnettomuuksissa
kuolleiden ja loukkaantuneiden
vähenemä (laskennallinen)

Kiitos!

Yhteystiedot

Jarkko Peurala

jarkko.peurala@elinvoimakeskus.fi

Elinvoimakeskus